

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

Si quis aliquem testari prohibuerit vel co[e]gerit

[urn:nbn:de:bsz:31-319110](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319110)

nam probationem facit: vt glo. in. l. i. bone fidei. z in. l. admonendi. fallit in casu z ibi facit plenas probationem: vt. d. l. cōsiliarios. C. de falsis. Facit. l. ista in arg. qd si statuitur premium denunciati malefactoris nec exprimitur unde soluat de bet intelligi fm formam huius. l. de bonis malefactoris primo. secundo de bonis eius ad cuius utilitatem sumitur vindicta. tertio de publico. Item no. tex. hic ex vinculis causam dicat. z e simi. in. l. ij. j. de custo. reo.

Ex. §. sequenti.

AN in qualibet actioe populari medietas pene sit actori alia medietas sit fisci.

Ex hoc edicto. Qui testa. tabu. aperuit contra edictum tenetur ad centum aureos actione populari: quorum medietas est actoris: alia medietas est fisci. hoc dicit. Opponitur qd pene sit confiscationis bonorum: vt. l. in cognitione. s. eo. Solu. ibi facit plus: quia hereditatem adiuit: ut ibi dixi. z ibi notatur qd istius pene pecuniarie medietas est actoris: alia medietas est fisci. Idem dicit glosa in qualibet actione populari: vt. l. iij. §. hoc autem. de his qui deiecerunt. In contrarium est veritas: quia quando lex statuit actionem popularem tota pena est actoris: post litis contestatione: vt. l. sicut. j. de verborum significatione hoc tenet Bzo z Rosfe. in libellis in titulo si quis corrumpit album pretoris. Nec obstat. l. ista: quia ideo hic: quia lex simpliciter hic statuit z hoc verum. Quandoqz per legem inducitur actio. secus si accusatio. nam tunc indistincte pena applicatur fisco nisi aliud dicatur vt. x. col. que sunt regalia. c. primo z. l. multa rum. C. de modo mulctandi. qualiter autem cognoscatur an lex introducat actionem vel accusationem dixi in. l. agraria. de termino amo. facit ad predicta. l. vlti. de litig. z quod ibi notatur.

Ideicommissum.

Qui debitum accepit ab heredibus no prohibetur eos accusare de inulta morte defuncti. hoc dicit. Aduerte: licet textus dicat accusare: non tamen est proprie accusatio: vt dixi in. l. in cognitione. s. eodem cu in tota ista materia dicitur de herede qui non vindicauit mortem defuncti. intellige nisi fuerit preventus ab alio accusatore vel a prelide: ingrente vt. l. qm sorores. C. e. facit. l. edicto. de iure fisci.

I de pluribus.

Delictum vnus ex hfdibus non nocet alijs. hoc dicit. Opponitur qd factum vnus ex heredibus alijs preiudicat: vt. l. ij. in fine de verborum obligatione. Sol. ibi in actioni. que inchoantur a persona defuncti z transeunt in personam heredis. hic in actioe que inchoatur in persona heredis dixi plene in. l. ea. §. cato. j. de verborum obligatione.

Si quis aliquem testari probi. vel cogerit. Rubrica.

Ex declaratione huius fice.

AN cum ego cogo aliquem vt ticiam instituat an mea coactio noceat ticio.

Querit glo. quando habeat locum iste titu. Et dicatis ut in glo. sed quando cogo te ut aliu instituas: an coactio mea noceat instituto. Et glo. que h est tenet qd sic. Sed contra tenet glo. in. l. ij. C. e. z allegat. l. metu. §. licet. s. quod me. cau. pro illa glo. facit. l. eleganter. in prin. s. de dolo. z quod ibi no. In contrarium probatur p Bz. quia quando dolus alicuius est immediata causa alicuius acquisitionis mee debet mibi nocere: vt in dolo procuratoris qui nocet domino vt. l. si procurator. j. de do. excep. z. j. de vi z vi arma. l. i. §. si quis tamen. z. §. filius. Item videtur casus expressus in. l. i. C. eo. z istam opi. tenet Bz. z Pe. Non ob. l. metu. §. licet. ga ibi metus alterius non fuit causa proxima acquisitionis: sed labor meus. nec. l. eleganter. in pn. s. de dolo. quia ibi loquitur in contractu in quo similiter dolus alterius non est immediata causa acquisitionis: quia acquiri ex contractu meo non dolo alterius z qd ista opinio. sit vera istoru doc. videtur probari in. l. i. §. i. j. e. ti.

Ex. l. sequenti.

Si aliquis vult testari z consanguinei impediunt z ob id mittatur ad curias qualiter prouidebitur z qualiter practicabitur hec. l.

Udum captat:

Ab eo qui prohibet testamentum fieri vt mutari aufertur hereditas ut ab indigno. h. d. Opp. j. l. proxi. §. fratris glo. soluit z bene. z vide illam glo. qd in multis locis allegatur. z dixi vobis in. l. si sequens. s. e. ti. scilicet qd quando frater occidit fratrem qd nocet omnibus sequentibus in gradu sed existentibus in eodem cum eo uel proximo non preiudicat per illam glo. ut. l. cum ratio in fi. j. de bo. danna. Quero aliquis vult face re testamentum: consanguinei non permittunt introire notarium z mittitur ad curiam ut faciat qd notarius introire possit z testamentum libere facere: quid faciet curia. Dr. domini dico qd potestas debet hoc facere per regulam ne potentiores humiliores afficiat: ut. l. illicitas. §. ne potentiores. s. de offi. presi z per hoc videtur casus in. l. z curent. s. de testi. z sic ponebat casum Ja. bu. cui parcat deus: licet glo. aliter dicat in fi. ibi dicitur testari. id est testificari dicit glo. sed Ja. bu. dicebat testari proprie. Quero qualiter practicabitur ista. l. Et credo qd sic practice qd ille qui prohibuit testari accusetur z imponetur pena extraodi. z hoc factio proponetur contra eum acti. ciuiliis scilicet petitio hereditatis si cut in quolibet alio indigno dicimus: ut. l. i. de his qui. ut ind. g. C.

Ex. §. sequenti.

Si maritus prohibeat uxorem testari an noceat filijs qui successuri essent ab in testato.

a Ex hoc edicto. Cui ap plicet pena ex populari actioe redacta. z adde bar. i. l. si qd id qd de iu. om. iudi. b Contrariu vide fm. bar. in. l. senatus. §. senatus. z qd ibi dixi d iure fis. c Ideico f missuz. Aduer. te. Et sic habes intelletu ad totuz ti. z intellige vt p bal. i. d. l. qm sorore. C. e. z vide eodcor. in. l. i. §. si mulier. in ver. elega ter. de libe. agno. d Si qd ali. test. probi. Rubrica. e Querit glo. Et practica huius tit. z quo pbeq que impedi uisse testari z qd si tale testametu erat et nullum. z qd si no cuz effectu impediuit. no. bal. in. l. testame. ti. z quod ibi glo. C. de in offi. testa.

Si dominus dolo fece

rit. Dolus dñi phibentis mutari testamētū nocet seruo z alijs institutis nō legatarijs. hoc dicit. **C** Op. de prin. ad fi. ga in prin. dicit qd dolus phibētis mutari testamētū nocet alijs. s. filio vel seruo etiā manumisso. In s. s. si legatū. dicit cōtrariuz. z istud nō est multū facere cōtra: ga possumus rñdere altero de duob' modis: ga in prin. fuit adhibitus dolus a cōiunctis psonis p qbus presumif dolus p iunctis. vt. l. pe. j. de bo. lib. z hoc puto verū satis. vel aliter aliud in istitutiōe aliud in legato. ita loquitur secūduz rñsum. s. z rō satis est in pmpu. nam qñ adhibeo violentiam ne aliquis faciat testm̄ tūc respicit institutiōē z circa eā videt facta violentia z nō respicit legatū principaliter: z ita aliud in vno qñ in alio. **C** Alterius dicit hic z si nō fuerit in ptate zc. sed an sufficiat qd nō fuerit omni tempore: an altero. Et vltima opi. glo. est vera. z vide glo. q̄ incipit eo tēpore zc. ibi z alij qd zc. ibi ar. ptra zc. z dic scilz ad pcedēs rñsum. Itē ibi in tex. ei' q zc. dic scilz huic relicto cām dedit dñs ideo nocet. sicut in dolo pcuratoris dicimus qd nocet dñio: vt. j. de do. excep. l. si pcurator. **D**y. Et illā rationem tene menti: quia p hoc pōt terminari qd nō. q si maritus phibuerit vxorē facere testm̄: an noceat filijs q essent successuri ab itestato. Videt q sic. vt hic. sed ptra videt de iure: ga si filij vellent succedere ex testō qd phibuit pater mutare: z tunc noceret filijs: sicut qñ dedit cāz dolus patris successori legitime s̄m istā lec. quare zc. p hoc videt scilz. s. l. pxi. no. ibi. Item sit p̄iudiciū p̄ximioribus in gradu. z vide glo. q̄ incipit q phibuit. in fi. dic z rō ga in ititū hoc habuit: ibi nō. arg. s. de here. insti. l. ij. z de cadu. tol. s. in pmo. z. s. p secūdo s̄m **D**y. **C** S. circa istaz glo. op. q̄ t3 q ille qui est indignus distribuit. sed s. j. l. pxi. s. fi. vbi nō distribuit indignus sed fiscus. Respon. ibi loquit in fideicomis. particulari: hic i vniuersali: z rō est ga in vli detrahif trebellianica: sed legatarius qui soluit fideicomisum vtile nullā detrahif quartā: z ita loqtur h. tene mēti istā materiā.

I quis. Qui impedit testes accedere impedit testamētū fieri. h. d. Quero exēpluz s̄. fratris. **G**lo. legit duobus modis. primo si vnus frater phibuit quē testari de nouo non nocet alteri. ista est bona z clara. secūdo qñ vnus frater q solus erat institutus in pmo testō phibuit testm̄. quo casu alteri fratri nō nocet sed pdest. habebit partem suā cū nihil esset habiturus si primū testm̄ duraret. In hoc tñ sūt opi. an h. lec. sit s̄a. examiabo statim in. l. vl. nō habetis h alia ad presens.

Ex. l. sequenti. **C** An legata debeant ex testō facto per vim. Et que coactio debeat interuenire vt qd incidat in edictū z qualiter sit practicanda hec materia. Et an cū hereditas vadit ad fiscū legata debeant: z qualiter pbabit q aliquis testari phibitus sit. Et an si testator dicat notario q libēter mutaret testm̄ sed timet. An ex hoc solo pbet timor. z an licet tempore testamenti nō pbent verbera mariti sufficiat pbare q precesserint.

Irum. **C** Licet testatori placare blādo sermone. hoc dicit. **C** Pro declarāda ista materia quero in quot casibus habeat locum iste ti. **G**lo. rubrice dicit i quattuor quos examinemus. Primo h3 locū quādo cogo te vt me istituas: tunc incido in edictuz z hereditas auferf z applicaf fisco: vt

.l. i. C. e. ti. Sed quero quō potui p̄iudicare venientibus ab inte. q me precedebāt in gradu ptra ea que nō. s. e. in. l. i. in prin. **D**ic q postq̄ fui institutus nullus est q me p̄cedit: ga in succ. prior est causa testamenti: vt. l. q̄ diu. j. de acqui. here. Sed adhuc insurgit iniquitas: ga ex facto meo prius venientes ab intestato excludo. **R**ñ. h non constabat qd vellet instituere hos vel alios: sed voluit decedere intestatus: s̄ h bñ pstat q inuitus me instituit. Sinaut p̄staret quos voluit instituere: tunc illis quos lesi daretur actio contra me de dolo vel cōdi. ex. l. ad duplū: vt no. in. l. lucius. s. sempronius. j. de le. ij. z i auē. vt nul. iudi. s. ad hoc puenit. z. C. e. l. ij. z si nō esset soluen do in dubio: iste lesus reuertet ptra fiscū. ar. l. fi. in pn. s. de eo p quē factū erit. z. l. plane. la. ij. s. i. j. de le. i. **C** Quero vtrū legata debeant ex hoc testō facto p vim. Et videt q sic vt. s. l. pxi. in fi. z. l. i. s. i. **C** In s̄. videt q non: ga postq̄ fecit testm̄ iuitus ita h3 volūtate legatarij sicut heredes. z quāq̄ coactio fuerit facta p aliuz nō d3 pdesse legatarijs: vt. j. dicā in secūdo casu. **R**ñ. si constat q testator coactus instituit me z nihil aliud pstat vltra q tunc legata debent: vt. l. i. p alleg. sed si p̄staret q totā illā voluntate fecit coacte: tunc nihil debet p rōnem secundo factam. **C** Quero que coactio d3 interuenire ut qd incidat in edictū. **R**ñ. metus mortis vel cruciat' corporis. s. q caderet in pstantē virum: vt. l. metum. qd me. cā. vel alius metus qui induceret restitutionē per officiū iudicis. de quo in. l. i. s. qui honorande. quarū rerū act. nō da. z. l. fi. s. i. z. ij. s. qd me. cau. z. l. interposita. C. de transac. z no. in. d. l. metū. qd me. cā. Ad tollendū tamē dictā p̄sump. q nō intercesserit metus curet qd q testm̄ fiat interuenientibus cōsanguineis: vt. l. transac. C. de trans. **C** Quero quō practicable ista materia. **R**ñ. primo accusabil ille cogens z punietur criminaliter: z illa snia habebit contra eū effectū confiscationis bonoz: vt amodo cōueniat p hereditate pe. here. ar. l. in cognitiōe. s. ti. i. ita itel ligo. l. i. C. e. **C** Secundo habes locum iste titu. qñ compello te vt istituas alium: vt. l. i. C. e. ita dicit glo. rubri. in. l. ij. C. e. no. ptra. p. l. metū. s. z. l. s. qd me. cā. p hoc. l. elegāter. in pn. s. de do. lo. vbi dolus tertij non nocet alteri. p hoc. l. i. s. sed si legata. s. e. vbi dolus vnus nō nocet legatarijs. ad idē postq̄ quis est institutus tenet primū locum in suc. sed ei qui tenet primū locū nō nocet dolus alterius: vt no. s. e. l. i. in prin. ergo zc. Contra tenet **P**e. **D**y. z **L**y. z oēs. nam qñ dolus alterius est cā imediata acquisitiōis mee ille dolus mihi nocet: vt. l. si pcurator. j. de doli excep. z. l. i. s. si quis tamē. z. s. filius. j. de vi z vi ar. z pbat tex. in. l. i. C. e. z arg. l. ij. s. i. s. e. z. j. q. nō cōpe. bo. pos. l. i. Non ob. s. z. l. s. ga ibi dolus alterius nō est cā p̄xima acquisi. mee: sed labor meus. **N**ō ob. l. elegāter. in pn. ga ibi dolus tertij nō est cā p̄xima acquisi. mee: s̄ cōtract' me'. **N**ō ob. qd dicit de legatarijs: ga vt dixi. s̄. itelligo qñ nō constat q fuerit coactus ad legandū. sed si presumitur in. q. qd coactus instituit aliuz. **N**on ob. qd dicit q est p̄ximior: ga h cā p̄ximitatis causabil a dolo tertij q eū institui fecit. In contrarijs erat p̄ximior in p̄sanguinitate vel sanguine: z sic cā p̄ximitatis causabil aliter q ex dolo tertij. z p hoc facit optime so. quā **D**y. dedit. s. e. l. i. s. i. in vltimo p̄trario qd feci. **C** Practica aut huius mēbri erit q primo accusabil in ferens metū que accusatio secuta condēnatione habebit effectum p̄fiscandoz bonoz ptra insti

Irum
v quero
quō.
Vide bar. i
.l. fi. alio. l.
.C. e.

tutum: vt dixi. s. ita intelligas qd ei que quis lefit per illu actu fit saluu ius recuperandi ptra inferentē metu: ut dixi. s. in pximo casu. Habemus uidere duos casus dubios quos infra dicam.

Tertio casu habet locū iste ti. qñ impedio ali que uolētem testari de nouo: ut. s. l. i. in prin. ita dicit glo. rubri. Circa hoc distigue latius: aut iste qui impedit est pximior successurus ab inte. z hereditas auferit sibi z applicat fisco: ut in pn. l. i. Etur ille hz priorē in gradu uel equalē z sibi nō preiudicat: ut. l. ij. §. fratris. s. e. ita tenet glo. in pn. l. i. **S**ed cōtra hoc op. s. determinatū ē qd qui cogit testatorē instituere aliū facit locum huic ti. sed qui impedit testatorē uidet eū cogere relinquere ueniētib⁹ ab inte. z. l. p̄ficiunt in pn. z. l. si quis cū nullū. j. ti. i. Rñ. si cōstaret qd ego impediui testatorē uolētem testari z institue re aliū pcederet oppositio. sed qd in glo. dicit in telligif qñ pbatur qd qd pbibuit aliū testari sim pliciter. forte enī si testator fecisset testm̄ instituis set ueniētes ab inte. z distinctio precedens facit ad questionē de eo qui interfecit consanguineū suū: utruqz succedat ei: z si nō: utruqz succedat fisco. quidā habēt hanc. q. factā per By. in l. sequens gradus. s. ti. i. ueritas est qd distiguatur aut in terfectus erat pximior: aut vltior. primo casu bona p̄ficiant. secūdo nō: ut. l. cū rō. in fi. de bo. dā. z. l. ab hostibus. §. i. s. so. ma. interficiens nō nullo mō succedit per dictas. ll. Quarto casu hz locum iste ti. qñ quis phibet testari aliqē q uolebat mutare primū testamētum: ut. s. l. i. in pn. ita dicit glo. rubri. Circa hoc distigue: aut ille q phibuit nō erat institutus ipse nec filius ei⁹ uel seruus z sua phibitio nō impedit succedere insti tutos in pmo: ut hac. l. iij. §. fratris. z qd no. in. l. i. in prin. qd intelligo nisi p̄staret qd testator uolebat mutare primū testm̄ respectu heredis insti tuti z uolebat instituere aliū: z tunc p̄inde est ac si coegisset testatorē illū instituere ut in p̄cedēti bus dixi. facit ad p̄dicta qd factū phibentis non nocet legatarijs z fideicommissarijs cōneis: z eadē rōne nec institutis cōneis: ut. l. i. §. sed si legatū: z. l. p̄xi. in fi. s. e. sed si erat institut⁹ alius qd filius uel heres phibentis: tūc si erant in prāte tēpore prohibitionis: lz nō essent tpe adite hereditatis dicitur indigni z hereditas fisco applicatur s̄m oēs: ut. s. e. l. i. §. i. z. j. qui. nō cōpe. bo. po. l. i. in fi. sed si erāt sui iuris tpe phibitionis z adite hereditatis sunt opi. s. e. l. i. tamē By. tenet illā qd fit idē qd supra. pōt esse rō: qd ppter p̄iunctionē psonariū uidet phibens phibuisse soluz fauore illoz. ar. l. pe. j. de bo. libe. Itē p̄dicta uera nisi illi instituti essent successuri ab inte. tunc enī phibitio tertij nō nocet. atqz impedit succedentes ab inte. ut dixi in casu precedenti: multo fortius h. Pono casum in terminis. maritus phibuit vxorem testari uel testmētū factū mutare ad hoc ut succederēt oēs filij. certe nō impedit ppter hoc successio filioz ppter ea qd dixi. Preterea tā pater phibens qd mater sunt in equali gradu filio: ideo par cōiunctio oēm suspensionē tollit: ut. l. non solum. de ritu nup. maxie hodie quo iure mater hz de necessitate filium instituere in aliquo: ut in aut. ut cū de app. cog. §. aliud quoqz capituluz. Si uero ipse phibens erat institut⁹ in pmo testō tunc aut cū alijs aut solus. primo casu alijs non nocet: nisi etiā ipsi dolū cōmiserint: ut. s. l. i. in fi. z. l. ij. §. fratris. z semp intellige: nisi constaret qd testator uolebat mutare etiā quo ad institutionē alioz. Si nō erat institutus solus z tunc aut ipse solus erat etiam successurus ab inte. z hereditas

applicat fisco: ut. l. i. in prin. s. eo. aut nō erat successurus in aliquo uel nō solus. z i hoc sunt opi. s. l. p̄xi. §. fratris. nā quidā dicit qd succedunt alijs ueniētes ab intef. uel in totum si erant p̄p̄n quiores uel ex parte sua si erant i equali gradu. z sic factū vnius nō noceret alteri. hoc est qd p̄dest. ptra istā opi. est. C. e. l. i. z qd dixi. s. in pmo casu. s. qñ qd compulit instituere se. idē enī uide tur esse siue cōpellā ut me instituas siue qd in isti tutione facta p̄seueres. z iō alijs dicit qd succedit fisco tūc. z ista opi. placz per. l. i. C. e. Rec ob. §. fratris. qd ibi loquit quādo prohibuit testari de nouo ad illum casum tūc referit: ut ibi no. s̄m illā opi. hoc semp intelligas nisi cōstaret qd uolebat mutare testamētū z instituere ueniētes ab in tes. uel alios certos: tūc enī illi subuenitur s̄m ea que dixi. s. circa primū casum. **Q**uero quādo hereditas applicat fisco utrum legata remaneāt ualida. Tex. uidetur qd sic in. l. i. §. sed si legatuz. s. e. z. s. l. p̄xi. in fi. qd intellige nisi legata essent relicta filio uel seruo prohibentis. eadē ratione quā supra dixi de institutione nisi constaret testa torem uoluisse mutare uoluntatē etiā quo ad le gata. ita intelligo. l. eū qui. in fi. de his quibus ut indig. **Q**uero qualiter probabit qd quis pro biberit aliqē uelle testari uel testamētū muta re. Rñ. duo oportet probare. s. qd ille uolebat tes tati. Item qd ille alius phibuit sibi: ut. s. e. l. i. in prin. h aut phibitio probat si impediāt introire notariū uel testes: ut. s. e. l. i. in pn. z. l. marcellus in fi. ad trebel. z. l. eū qui. in fi. de his q. ut indig. **Q**uero pone qd testator dixit corā duobus uel tribus testibus uel etiā corā notario qd ipse fece rat testamētū coactus z qd libenter mutaret sed omittit ppter timorē: an sit sufficiens probatio. Rñ. si diceret simpliciter ppter metum nō expri mendo a quo esset illatus puto qd nō ualere ali quid. nō enim pōt sua simplici uoluntate remo uere testamētuz qd ante fecerat: ut. l. sancim⁹. C. de testa. sed si diceret sibi metu illatū a substitu to: tunc satis eum indignū reputare uidet. z tūc hereditas applicatur fisco: ut. l. hereditas. C. de his qui. ut indig. **Q**uero utrum hereditas ue niat ad fiscum siue sit adita hereditas: siue non. Rñ. qd sic: ut. l. p̄xi. in fi. dū dicit caduca. facit qd dixi. s. ti. i. l. sequens gradus. in prin. **Q**uero iuxta. l. nostrā pone qd tempore facti testamenti nulle iniurie fuerunt facte per uirum vxori sed p̄ cefferant iniurie z uerba: s̄m utruqz ex hoc uir repu tetur indignus. Inno. in simili uidetur determi nare qd sic. ex de offi. dele. c. cām vimonij. dixi l. i. §. qd onerāde⁹. quarū rerū ac. nō datur.

De iure codicilloz. Rubrica.

Istoz formas uide in Spe. de instr. edic. §. uisio. p̄tinua z queraz ut in glo.

Ex. l. sequenti.

Clausula si nō ualet iure testamenti ualeat iure codicilloz quid importet z que persone uide antur grauari: ibi. Genio. Et an ualeat cū testōr dicit uolo qd ualeat iure testamenti z codicilloz ibi. Secundo. Et quid si dixit uolo qd ualeat iure testamenti uel saltem iure codicilloz: ibi. S3 quid. Et quid si reperitur scriptum z uoluit ualere uel iure codicilloz: ibi. Sed qd. Et an p̄dicta clausula operet quādo testamētū est im perfectum ratione uoluntatis: ibi. Quarto. Et quid operetur cū testamētū non ualeat ex causa preteritionis: ibi. Quinto. Et an idēz sit in testa mento nō ualido p̄teritōe posthumi: ibi. Sexto.

Distigua tur. Alijs i terfecit p̄san guineū utz fisco succedat ei. z uide bar. z qd ibi dixi in. l. fi. d. bis q. ut in dig. p bal. in. l. eā quā. in. iij. col. C. d. fideicō.

Quero qd liter. Adde qd no. in. l. p̄xi. de his qd in test. de. l. e. l. i. §. s. de p̄xi. de. z in. §. le gati. in. d. lega.

Cōno uale ret. fac. ter. z qd ibi dixi in. l. §. qd. s. i. s. n. i. adde qd no. bart. in. l. in testō. d. fideicō. li. adde bal. l. i. nostrā. C. de testa. in. vici. col. vbi t3 p̄ bar. b.

Cue one rāde. Adde ter. i. l. miles. §. veteran⁹ de test. mili. e in. l. si iure de le. ij.